

Göçmenlere Yönelik Dil **Desteği** Avrupa Konseyi Araç Kutusu

22 - Çok temel düzeyde dil **desteğinin** planlanması

Amaçlar: Yeni bir dili kullanmak için çok temel bir beceri edinmenin neleri **içerdiği** konusunda **farkındalık** yaratmak ve göçmenlerin **ihtiyaçlarını karşılamak** için dil destek etkinliklerini planlama veya ayarlama konusunda rehberlik sunmak.

Yeni **başlayan** göçmenler için dil **desteğinin** ana hedefleri **şunlardır**:

- İletişim durumlarında düzenli olarak kullanılan birkaç yaygın ve günlük ifadeyi anlamalarını sağlamak;
- Sosyal etkileşimde bu ifadelerden bazılarını kullanabilmelerini sağlamak;
- Kendilerini, ailelerini ve yaşam öykülerini biraz tanıtmalarına ve anlatmalarına ve örneğin uyrukları, yaşları veya ev sahibi ülkeye geliş tarihleri hakkında gerçeklere dayalı soruları yanıtlamalarına olanak tanımak;
- Daha önce tanıştıkları birine veya konuşmanın oldukça tahmin edilebilir olduğu bir durumda soru sormalarını sağlamak;
- Yavaş ve anlaşılır konuşan, iş birlikçi ve yardımcı olan kişilerle, hedef dilde ve gerekirse ana dillerinde veya bildikleri diğer dillerde bir veya iki kelimelik basit ifadeler kullanarak sıradan bir sohbetle temel düzeyde katılmalarını sağlamak.

Bazı öğrenciler hedef dile temel düzeyden daha fazla hakimse, farklı yeterlilik seviyelerine sahip bireyler veya alt gruplar için farklı etkinlikler sağlamanız gerekebilir.

Edinilecek dil becerileri

Bu ilk aşamada amaç, öğrencilerin aşağıdakileri kullanmaya başlamalarına yardımcı olmaktır:

- Günlük durumlarda karşılaştıkları veya karşılaşacakları kelimeler ve birkaç ifade
- Kendileri ve günlük ihtiyaçları hakkında temel bilgiler vermelerini sağlayan birkaç basit kelime ve ifade
- Günlük sosyal etkileşim için gerekli olan "Günaydın", "İyi akşamlar", "Hoşça kalın", "Lütfen", "Teşekkür ederim", "Affedersiniz" gibi bazı kibar ifadeler

Ayrıca, örneğin sıfatların karşılaştırmalı biçimleri gibi kelimelerin farklı biçimleri (morfoloji) ve olumsuz cümleler gibi farklı kelime kombinasyonları veya kelime sırası (söz dizimi) hakkında bir şeyler öğrenmeleri gerekebilir.

Giriş düzeyindeki **öğrencilerin** edinmek için **yardıma** ihtiyaç **duyduğu** farklı dil becerileri:

a. Konuşulan sözleri anlama (dinleme)

Amaç, göçmen öğrencilerin şunları anlamalarını sağlamaktır:

- Halka yönelik sözlü duyurular (örneğin tren kalkış/varış saatleri vb.)
- Öngörülebilir talimatlar veya yol tarifleri
- Birinin sesli mesajında olduğu gibi kolay kaydedilen mesajlar
- Tekrarlayan bilgi türleri (hava durumu raporları, öğretmen talimatları).

Başlangıçta, bunları sadece akustik iyi olduğunda, yani fazla gürültü, müzik vb. olmadığında, mesajlar yavaş ve net bir şekilde telaffuz edildiğinde veya illüstrasyonlarla (haritalar, diyagramlar, resimler) veya yazılı bir metinle birlikte verildiğinde ve tekrarlandığında yapabilirler.

b. Yazılı dili anlama (okuma)

Amaç göçmenlerin şunları yapabilmelerini sağlamaktır:

- İşaretlerde, yazılı talimatlarda (sembollerle, piktogramlarla), fiyatlarda, zaman çizelgelerinde vb. düzenli olarak gördükleri en yaygın isimleri, kelimeleri veya ifadeleri tanımaları
- Kısa metinlerdeki diyagramları, isimleri ve diğer görsel bilgileri tanımlamaları ve anlamaları
- Belirli gündelik metinlerin amaçlarını görünüşlerinden ve bağlamlarından tanımlayabilmeleri ve içeriklerini tahmin edebilmeleri.

c. Biriyle konuşmak (sözlü etkileşim)

Amaç, göçmenlerin sözlü olarak etkileşime girmelerini sağlamaktır. Ancak, ev sahibi ülkenin dilini ana dili olarak konuşan kişiler ile giriş seviyesindeki öğrenciler arasındaki iletişim, ana dili olarak konuşan kişilerin söylediklerini tekrar etmeleri veya gerekirse yavaşça yeniden ifade etmeleri durumunda daha başarılı olacaktır.

d. Birine yazmak

Bu ilk seviyedeki amaç, göçmen öğrencilerin şunları yapabilmesidir:

- Kelimeleri veya kısa metinleri kopyalayabilmeleri, sayıları ve tarihleri yazabilmeleri vb.
- Günlük faaliyetleri hakkında basit bilgilendirici metinler yazabilmeleri, örneğin mesaj yazabilmeleri veya kişisel bilgilerini içeren formları doldurabilmeleri.

Göçmenler genellikle pratik nedenlerle yeni dilde basit mesajlar yazmaya ihtiyaç duyar veya yazmak isterler. Bu, yeni başlayanlar, düşük okuryazarlık seviyesine sahip olanlar ve ev sahibi ülkenin alfabesine aşina olmayan öğrenciler için zordur. Özellikle biriyle buluşma ayarlaması yaparken, bir randevuyu iptal ederken vs. cep telefonlarında yeni dilde kısa mesaj (SMS) veya e-posta yazmaları veya bunlara cevap vermeleri gerekebilir. Yaşadıkları yerdeki birine el yazısıyla mesaj bırakmaları gerekebilir. Ayrıca, örneğin sosyal yardımlar, spor kulüpleri vb. için başvurularla ilgilenirken form doldurmaları gerekebilir.

Eğer bir bilgisayar mevcutsa, öğrencilerden benzer formları (sizin tarafınızdan oluşturulmuş) ekranda doldurmalarını ve daha sonra kaydetmelerini veya göndermelerini isteyin. Bu, farklı yazı tiplerine aşinalıklarını geliştirmeye yardımcı olacaktır.

İletişimi desteklemek için resimler kullanma

Göçmen öğrencilerin hedef dildeki becerilerinden emin olmadığınızda, günlük yaşamdan bazı basit resimler kullanmak yararlı olabilir. Meslektaşlarınızla birlikte, gazete ve dergilerden fotoğraf ve diğer görüntülerden oluşan faydalı bir kaynak bankası oluşturabilirsiniz. Seçtiğiniz resimleri bir bağlama oturtun ve iletişimi teşvik etmek için açık uçlu sorular sorun. Bu, her bir katılımcının hedef dildeki yeterlilikleri hakkında daha fazla bilgi edinmenize yardımcı olacaktır.

Örneğin:

Bu bir pazar/okul vb. Ne görüyorsunuz? Bu resimde neler oluyor?

Bunlara (hedef dilde) ne deniyor?

Bana _____ hakkında bilgi verebilir misiniz/ tarif edebilir misiniz?

Bazı genel yönergeler

Aşağıda, resimleri kullanırken akılda tutulması gereken bazı hususlar yer almaktadır:

- Çevrim içi resimler söz konusu olduğunda, yalnızca indirilmesi ve paylaşılması ücretsiz olan fotoğrafları veya resimleri kullanın; bazen resimler ücretsizdir, ancak indirmeden önce kayıt olmak gerekir.
- Anlamın açık olması için sadece bir ana nesne veya kişi içeren resimler veya gerçek nesnelere kullanın.
- Kültürler arası boyutu göz önünde bulundurun ve farklı kültürel ve dini geçmişlerden gelen göçmenleri rencide edebilecek görseller kullanmaktan kaçının.

(Ayrıca bkz. Araç 30 - *Dil etkinlikleri için resim ve 'realia' (eğitim için sınıfta kullanılan gerçek hayattan nesnelere) seçimi*).